

Posudek k bakalářské práci Pojetí naděje v pastorační práci

ETF UK, obor Pastorační a sociální práce, červen 2007

Autorka: Lenka Španihelová
Vedoucí práce: Mgr. Petr Jandejsek
Počet stran: 38 vlastního textu

„Často se při své profesi pomáhající pracovník dostane do situace, kdy hledá a potřebuje naději,“ píše v úvodu své bakalářské práce Lenka Španihelová (s. 7). Tématem je „božská ctnost“ naděje. Autorka nejen ukazuje na význam naděje v pastorační práci, ale předestírá ji jako oporu a hnací sílu lidského jednání, a zamýšlí ukázat možnosti jejího posilování a předávání.

Práce je logicky dobře vystavěná. Tvoří ji tři kapitoly: první tematizuje pastorační práci, druhá rozvíjí samotný koncept naděje, a třetí posouvá reflexi naděje do kontextu hledání smyslu života. Autorka nezařazuje samostatnou praktickou část, což není vzhledem k tématu práce na závadu. Přesto ale provedla několik interview, ze kterých tu a tam cituje na dokreslení svých tezí.

Nyní se podívám v detailu na jednotlivé části. Vzhledem ke skutečnosti, že autorka v průběhu vzniku práce brzy narazila na nejednoznačně definovaný pojem pastorační práce, velmi vhodně se v první kapitole pustila do vymezení tohoto klíčového pojmu (tento počin je třeba vysoce kladně hodnotit). S pomocí odborné literatury identifikuje několik typů pastorační práce. Autorka sama nevychází v pojetí, ke kterému se nakonec přihlásí, ani z pastorační práce coby interní aktivity církve – navíc často pouze svátostné, ani pouze z misijně zaměřené pastorační práce. Navrhuje chápat pastorační práci jako specificky pojatou sociální práci. Jedná se o celistvě pojatou sociální práci, tedy takovou, která vědomě pracuje také se spirituální dimenzí pracovníka i/nebo klienta (srov. s. 15). Spirituální dimenzí, používá také termín duchovní podstata, myslí vnitřní orientaci člověka k transcendentu.

Nastíněné pojetí pastorační práce demonstruje na činnosti církevních organizací zabývajících se sociálními službami a výčtem požadavků kladených na pastorační pracovníky. K výše zmíněnému pojetí pastorační práce zde přidává ještě další upřesňující atributy, jako je vycházení z křesťanských hodnot (s. 18) a biblických inspirací (s. 20).

Ve druhé kapitole využívá teoretická východiska pozitivní psychologie Jaro Křivohlavého, která kombinuje s výpověďmi získanými z interview s pastoračními pracovníky. Autorka dostatečným způsobem představuje také křesťanské zdroje naděje, dosvědčené svědectvím Bible a reflektované v teologické eschatologii. Z textu nicméně vyplývá, že je možné nechat se inspirovat uvedeným pojetím naděje ať již se pomáhající pracovník hlásí ke křesťanství či nikoliv. Čtenář sám je vyzván, aby si vybral takové pojetí naděje a ty zdroje, které jsou mu blízké (s. 35).

Třetí kapitola rozšiřuje pojednávané téma dílem Viktora Frankla a autorka se v něm věnuje pojmu smyslu ve vztahu k pastorační práci. Logoterapii hodnotí jako terapeutický směr dobře slučitelný s pastorační prací (s. 42). Můžeme zde nalézt řadu přínosných postřehů. Autorka v návaznosti na Frankla například píše, že „je nutná spolupráce v oblasti psychologické pomoci a pastorační, každý pracovník by měl znát své kompetence a dovednosti a podle nich se řídit ve své práci. Nepřesahovat své kompetence ...“ (s. 38).

U

Autorka se nevyvarovala dílčích chyb. Pastorační práci překládá shepherd work, namísto pastoral work/care. Na s. 22 používá výraz fundamentální církev namísto fundamentalisticky orientované církevní společnosti. V bibliografii neuvádí v textu využitou knihu od S. Ševčíkové. Nečísluje přílohy samostatně, ale pokračuje v průběžném číslování. Úroveň práce snižuje především značné množství gramatických chyb, především v interpunkci.

Přes zmíněné nedostatky je třeba ocenit odvahu a pečlivost autorky, s jakou se pustila do zpracování ne zrovna běžné tematiky. Seznam použité literatury je v pořádku.

K obhajobě navrhuji, aby autorka objasnila svou myšlenku, že význam pastorační práce jako součásti sociální práce bude pravděpodobně vzrůstat (s. 43).

Petr Jandejsek
20. června 2007